

Fremdeles er omdelt Landsthingsudvalgets Betænkning over Forslag til Lov angaaende Udredelsen af forskellige Amts- og Kjøbstadkommunerne paahvilende Udgifter."

Endelig er omdelt Landsthingsudvalgets Betænkning over Forslag til Straffelov for Hæren."

Efter Dagsordenen gif man derpaa over til:

Første Behandling af Forslag til Lov om Paalæg af Præstetiendegs afgift paa hidtil tiendefri Jorder."

(Lovforslaget findes i Tillæg. A. Sp. 1717—18.)

Winther: Min Hensigt med at indbringe dette Forslag har jeg allerede fremført ved Sagens Forelæggelse for det ærede Thing, og da det, jeg da sagde, foreligger trykt i Tidenden, skal jeg ikke her gjentage det. Under de nuværende Omstændigheder vilde jeg rimeligvis kunde have opnaaet det Samme, som nu kan opnaas i denne Session, ved at stille en Forespørgsel til Ministeriet om, hvorledes det vilde stille sig til dette Spørgsmaal, men Forslaget er indgivet med den Lante for Die, at det var muligt, det kunde blive henvist til et Udvalg i Thinget, hvilket dog nu efter Omstændighederne ikke kan anses for at være hensigtsmæssigt eller at have nogen Betydning, da Udvalget ikke vilde kunne gjøre Sagen færdig. — Jeg skal efter Sagens Stilling nu indskrænke mig til at omtale de enkelte Bestemmelser i selve Forslaget og at give en Forklaring af, hvad jeg har tænkt mig samt hvad der efter min Anskuelse burde gjøres i dette Forhold, hvad jeg iøvrigt har udtrykt i selve Lovforslagets forskellige Paragrafer. Da den midlertidige Fritagelse for at svare Tiende af Sædegaarde er indført ved danske Lovs 2—23—11, altsaa ved en Lovbestemmelse, er det en Selvefølge, at den ogsaa maa kunne forandres ved Lov. Paa den anden Side er det jo en Selvefølge, at der ikke kan være Tale om at borttage denne Frihed uden at give et passende Vederlag derfor, men Vederlaget er i dette Tilfælde bestemt i Loven

selv; thi naar man hæver de Forpligtelser, man paalagde, Tieme af Sædegaarde, imod at de bleve fri for at svare Afgift af deres Eiendomme, er det en Selvefølge, at der, naar man hæver disse personlige Paalæg, deri maa ligge en tilstrækkelig Erstatning for Forpligtelsen. Jeg er ogsaa af den Formening, at den Ansvarspagt, som ligger i den første Bestemmelse i danske Lov paa det citerede Sted, nemlig, at Sædegaardseierne skulde holde deres Tjenere til at tiende retfærdigen, for Godseiernes Vedkommende maa, efterat Tjenden, in natura, er affkaffet, være gaaet over til en Forpligtelse til at indestaa Staten for Tiendens Erlæggelse, og at det er en Sættelse, der hviler paa Jorden; men naar denne Bestemmelse borttages, er der ikke Lidet vundet for Sædegaardseierne. Jeg antager ogsaa, at disse, i Genhold til den anden Bestemmelse i det nævnte Lovsted give et ikke ringe Bidrag til deres Sognepræst, hvilket de horefter vilde blive fritagne for. Jeg er overtydet om, at de, der ere saa heldigt stillede, som disse Sædegaardseiere i Almindelighed ere, ikke kunne antages at give noget ringe Bidrag til Præsten. Disse Forpligtelser blive de vedkommende Sædegaardseiere altsaa fri for, men paa den anden Side erkjender jeg, at det dog maasse vilde være noget formeget indgribende, om man, selv imod at have disse personlige Paalæg til Sædegaardseierne, strax vilde paalægge disse Jorder den fulde Afgift. Jeg tror, at man derved vilde gaa noget for stærkt tilværks, og det er derfor foreslaaget i en følgende Paragraf, at dette Paalæg kun skal opkræves, med en Tiendedel af den hele Ansættelse i det første Aar, men vorende, saaledes, at det fulde Beløb er naaet om 10 Aar. Jeg vil forøvrigt bemærke, at jeg har opstillet 10 Aar som en, som det forekommer mig, rimelig Tid, men hvis det skulde synes, at Tidrummet er noget for kort, skal jeg ikke indvende Noget imod, at man giver et endnu længere Tidrum til at foretage denne Udvæjning i; ja, selv om man vilde gaa indtil 25 Aar, skulde jeg, dersom det blev paastaet, at dette havde nogen stor og væsentlig Betydning for vedkommende Sædegaardseiere, naftet de bleve befriede for de 2 Paalæg, der personlig ere givne dem ved Loven,